

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100893

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-10-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідоха Іванна Володимирівна

2. Ivanna V. Didokha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: orcid.org/0000-0001

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 227

Назва наукової спеціальності: Терапія та реабілітація

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична терапія, ерготерапія

Дата захисту: 08-12-2023

Спеціальність за освітою: Фізична терапія, ерготерапія

Місце роботи здобувача: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 20.051.072

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.51

Тема дисертації:

1. Фізична терапія осіб похилого віку з хворобою Паркінсона та старечою астеною.
2. Physical therapy of the elderly with Parkinson's disease and senile asthenia.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження - процес фізичної терапії хворих з коморбідністю хвороби Паркінсона та старечої астеної. Мета дослідження - теоретичне обґрунтування, розробка та перевірка ефективності комплексної програми фізичної терапії осіб похилого віку з коморбідністю хвороби Паркінсона та старечої астеної, спрямованої на покращення функціональних можливостей пацієнтів та полегшення виконання ними активностей повсякденного життя. Методики дослідження. Аналіз спеціальної та науково-методичної літератури допоміг визначити актуальність проблеми фізичної терапії хворих з хвороби Паркінсон та осіб похилого віку з геріатричними синдромами, що дозволило обґрунтувати тему, завдання та вибір методів дослідження. Кількісно оцінювались такі показники: для характеристики змін, пов'язаних із хворобою Паркінсона, визначали величину та особливості моторних розладів (MDS-UPDRS), побутову та повсякденну активність (Schwab and England ADL scale), якість виконання активностей повсякденного життя, пов'язаних із

рівновагою (M-PAS), якість життя (PDQ-39); для опису параметрів старечої астенії застосовували китичну динамометрію, визначення рівноваги та моторного контролю (SPPB); для визначення рівноваги та ризику падіння системно оцінювали баланс (Mini-BESTest), функціонально оцінювали ходу (FGA), визначали рівновагу за шкалою балансу Берг (BBS) та страх падіння за шкалою ефективності падінь (FES), рівень кінезіофобії – за шкалою Тампа (TKS). Фізичний стан оцінювали за результатами тесту з 6-хвилинною ходьбою (відстанню, рівнем утоми за шкалою Borg). Оцінювання функціональної активності проводили за індексом Бартел (BI), шкалою Лоутон (IADL), шкалою геріатричної рухової функції (GLFS-25). Теоретичне та практичне значення. Практичне значення одержаних результатів полягає у створенні науково обґрунтованої комплексної програми фізичної терапії для осіб похилого віку з хворобою Паркінсона та старечою астеною, що сприятиме поліпшенню якості життя, динаміки рухової функції, зменшенню проявів обмежень рухової активності, депресії, покращенню виконання активностей повсякденного життя. Практичні розробки дисертаційного дослідження використані у практичній діяльності Центру відновної медицини і реабілітації «АРАВМЕД» (м. Івано-Франківськ), КНП «Івано-Франківська обласна клінічна лікарня», що підтверджено актами впровадження. Теоретико-методичні розробки дослідження використовуються у навчальному процесі кафедри фізичної терапії, ерготерапії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, зокрема в лекційних курсах дисциплін «Фізична терапія при захворюваннях і травмах нервової системи» та «Клінічний менеджмент при захворюваннях нервової системи», що підтверджено актами впровадження. Програма може бути підґрунтям для забезпечення ефективної реабілітаційної роботи серед осіб похилого віку з коморбідною патологією – хворобою Паркінсона та старечою астеною. Водночас може застосовуватися у практиці роботи фізичних терапевтів, ерготерапевтів, лікарів функціональної та реабілітаційної медицини, інших фахівців мультидисциплінарної реабілітаційної команди спеціалізованих неврологічних або геріатричних та неспеціалізованих відділень реабілітації. Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні науково-теоретичних засад створення практичної програми фізичної терапії для осіб похилого віку з ХП+СА, а саме: вперше розроблено комплексну програму фізичної терапії осіб похилого віку з хворобою Паркінсона та старечою астеною, визначальними особливостями якої є виконання терапевтичних вправ різної спрямованості та функціонального тренування із застосуванням платформ «PROSEDOS», Otago exercise programme, мануального впливу (масажу), елементів ерготерапії, навчання пацієнтів та їх родин, що відрізняє її від загальноприйнятих програм реабілітації та фізичної терапії; отримано дані про особливості перебігу старечої астенії у хворих на хворобу Паркінсона (окремо кожного коморбідного стану та їх загального впливу на стан здоров'я осіб похилого віку); комплексна програма фізичної терапії осіб похилого віку з хворобою Паркінсона та старечою астеною побудована відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, інвалідності та здоров'я, із урахуванням основних її компонентів та особливостей кожного стану, а кінцева мета відновлювальних заходів спрямована на рівень участі у життєвих ситуаціях та / або професійній діяльності.

2. The object of the study is the process of physical therapy of patients with comorbidity of Parkinson's disease and senile asthenia. The purpose of the study is the theoretical justification, development and verification of the effectiveness of a complex program of physical therapy for the elderly with comorbidity of Parkinson's disease and senile asthenia, aimed at improving the functional capabilities of patients and facilitating their performance of activities of daily life. Research methods. The analysis of special and scientific-methodical literature helped determine the relevance of the problem of physical therapy for patients with Parkinson's disease and elderly people with geriatric syndromes, which made it possible to substantiate the topic, tasks and choice of research methods. The following indicators were quantitatively evaluated: to characterize the changes associated with Parkinson's disease, the magnitude and characteristics of motor disorders (MDS-UPDRS), household and daily activities (Schwab and England ADL scale), quality of performance of activities of daily life related to balance (M-PAS), quality of life (PDQ-39); to describe the parameters of senile asthenia, wrist dynamometry, determination of balance and motor control (SPPB) was used; to determine balance and the risk of falling, balance was systematically assessed (Mini-BESTest), gait was functionally assessed (FGA), balance was determined according to the Berg balance scale (BBS) and fear of falling according to the fall efficiency scale (FES), the level of kinesiophobia

- according to the Tampa scale (TKS). Physical condition was assessed based on the results of the 6-minute walk test (distance, level of fatigue according to the Borg scale). Functional activity was assessed using the Barthel index (BI), the Lawton scale (IADL), and the geriatric motor function scale (GLFS-25). Theoretical and practical significance. The practical significance of the obtained results lies in the creation of a scientifically based complex program of physical therapy for the elderly with Parkinson's disease and senile asthenia, which will contribute to the improvement of the quality of life, the dynamics of motor function, the reduction of manifestations of motor activity limitations, depression, and the improvement of the performance of activities of daily life. The practical developments of the dissertation research were used in the practical activities of the Center for Restorative Medicine and Rehabilitation "ARAVMED" (Ivano-Frankivsk), Ivano-Frankivsk Regional Clinical Hospital, which was confirmed by the acts of implementation. The theoretical and methodological developments of the research are used in the educational process of the Department of Physical Therapy, Occupational Therapy of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, in particular in the lecture courses of the disciplines "Physical Therapy for Diseases and Injuries of the Nervous System" and "Clinical Management for Diseases of the Nervous System", which is confirmed by the acts of implementation. The program can be the basis for ensuring effective rehabilitation work among elderly people with comorbid pathology - Parkinson's disease and senile asthenia. At the same time, it can be used in the practice of physical therapists, occupational therapists, doctors of functional and rehabilitation medicine, other specialists of the multidisciplinary rehabilitation team of specialized neurological or geriatric and non-specialized rehabilitation departments. The scientific novelty of the obtained results lies in the substantiation of the scientific and theoretical foundations of the creation of a practical program of physical therapy for the elderly with Parkinson's disease and senile asthenia, namely: for the first time: • developed a comprehensive program of physical therapy for the elderly with Parkinson's disease and senile asthenia, the defining features of which are the performance of therapeutic exercises of various orientations and functional training using the platforms "PROSEDOS", Otago exercise program, manual influence (massage), elements of occupational therapy, patient education and their families, which distinguishes it from generally accepted programs of rehabilitation and physical therapy; • received data on the peculiarities of the course of senile asthenia in patients with Parkinson's disease (separately for each comorbid condition and their general impact on the health of the elderly) • a comprehensive program of physical therapy for the elderly with Parkinson's disease and senile asthenia is built in accordance with the International Classification of Functioning, Disability and Health, taking into account its main components and the characteristics of each condition, and the ultimate goal of restorative measures is aimed at the level of participation in life situations and / or professional activity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Дідоха І.В. Оцінювання впливу моторних розладів на якість життя хворих з комобідністю хвороби Паркінсона й старечої астенії та ефективність їх корекції засобами фізичної терапії. Клінічна та профілактична медицина. 2021. 1 (15). 22-30. [https://doi.org/10.31612/2616-4868.1\(15\).2021.03](https://doi.org/10.31612/2616-4868.1(15).2021.03) <https://cp-medical.com/index.php/journal/issue/view/24>
- Дідоха І.В. Ефективність корекції фізичного статусу хворих з коморбідністю хвороби Паркінсона та старечої астенії засобами фізичної терапії як передумови обмеження активностей повсякденного життя. Український журнал медицини, біології та спорту. 2022. Том 7, № 5 (39). 210- 218. DOI: 10.26693/jmbs07.05.210 <https://jmbs.com.ua/archive/7/5/210>

- Дідоха І.В., Аравіцька М.Г. Вплив засобів фізичної терапії на рівень кінезіофобії, соматичні маркери саркопенії та показники ризику падіння у осіб похилого віку з хворобою Паркінсона. Art of Medicine. 2021. 2 (18). 50-58. DOI: 10.21802/artm.2021.2.18.50 <https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/655>
- Didokha IV, Aravitska MG, Yatsiv YaM, Hrechetskyi OV. Effect of a physical therapeutic intervention on locomotive syndrome in the elderly patients with Parkinson's disease and sarcopenia. Health, sport, rehabilitation. 2023. 9 (1), 55- 68. DOI: <https://doi.org/10.34142/HSR.2023.09.01.05> (SCOPUS) <https://hsr-journal.com/index.php/journal/article/view/208>

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U01534

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аравіцька Марія Геннадіївна
2. Mariia G. Aravitska

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2000-823X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баннікова Римма Олексіївна
2. Rymma O. Bannikova

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: orcid.org/0000-0001

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Афанасьєв Сергій Миколайович

2. Serhii Afanasiev

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: [0000-0001-7739-3461](https://orcid.org/0000-0001-7739-3461)

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Код за ЄДРПОУ: 05540712

Місцезнаходження: вул. Набережна Перемоги, буд. 10, Дніпро, Дніпровський р-н., 49094, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полатайко Юрій Олексійович

2. Yurii O. Polataiko

Кваліфікація: д.б.н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: orcid.org/0000-0002

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герич Роман Петрович

2. Roman P. Herych

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: orcid.org/0000-0003

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Остап'як Зіновій Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Остап'як Зіновій Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Альнікіна Наталія Петрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна